

Açık Öğretim Fakültesi Adalet Programı

HUK202U Avukatlık ve Noterlik Hukuku Ders Notları

İÇİNDEKİLER

- Ünite 1: Avukatlık Mesleğinin Tanımı ve Özellikleri
- Ünite 2: Avukatlık Mesleği Hakkında Genel Bilgiler
- Ünite 3: Avukatın Hak ve Yetkileri
- Ünite 4: Avukatın Yükümlülükleri
- Ünite 5: Avukatlık Meslek Kuralları
- Ünite 6: Noterliğin Tanımı, Niteliği ve Hukuktaki Yeri
- Ünite 7: Noterlik ve Mesleki Organizasyonu
- Ünite 8: Noter İşlemleri
- Ünite 9: Noterlerin Hak ve Yükümlülükleri
- Ünite 10: Noterin Faaliyetinden Doğan Yükümlülükleri, Denetimi ve Sorumlulukları

İlgili Kanunlar

- 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1136.pdf>
- 1512 Sayılı Noterlik Kanunu: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1512.pdf>
- TBB Adli Yardım Yönetmeliği:
<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.5775&sourceXmlSearch=&MevzuatIsmi=0>
- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi (2019):
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190102-5.htm>
- Avukatlık Meslek Kuralları: <http://web2.e-baro.web.tr/uploads/07/TBBMESLEKKURALLARIWEB.pdf>
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6098.pdf>

ÜNİTE 1: Avukatlık Mesleğinin Tanımı ve Özellikleri

Avukatlık:

- **Mecelle 1876:** Mahkeme huzurunda taraflardan birini müdafaa eden kimse
- **Avrupa Konseyinin Avukatlık Mesleğinin İcrasındaki Özgürlükler Hakkında 9 Numaralı Tavsiye Kararı:**
ulusal yasaya uygun olarak dava açmaya, müvekkili adına hareket etmeye, hukukun uygulanmasına, müvekkili adına mahkemeye çıkmaya veya ona danışmanlık yapmaya ve onu temsil etmeye ehil ve yetkili olan ve Prensip 1. (2)'ye göre meslek örgütüne kaydı kabul edilmiş kişi
- **Avukatlık Kanunu - Md 2:** her türlü hukuki sorun ve anlaşmazlıkların, adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesi ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasında, yargı organlarına, kişilere, kurum ve kuruluşlara yardım etmek için, hukuki bilgi ve tecrübelerini, adaletin hizmetine tahsis eden, kamu hizmeti gören serbest meslek mensubu kişi

Serbest Meslek: Sermayeden ziyade şahsi emeğe, bilimsel ve mesleki bilgiye ve uzmanlığa dayanan, ticari özellik taşımayan, serbest meslek erbabının işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılan faaliyet

Avukatlığın Özellikleri

- "Avukatlık, **kamu hizmeti** ve **serbest bir meslektir.** " (Av.K. Md 1) Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. (Av.K. Md 2) Avukatlar mesleki faaliyetlerini baroların denetim ve gözetimi altında sürdürürler. (Av.K. Md 76/1)
 - Kamu hizmeti olmasında kaynaklı olarak:
 - Adli Yardım
 - Zorunlu Müdafilikmüesseseleri mevcuttur.
- Avukatlık **serbest meslektir.**
 - Avukat, idare hukuku anlamında **bir kamu görevlisi değildir.** Ancak ceza yargılamasında **müdafî** olarak, özel hukukta ise **müvekkil-vekil eden** nam ve hesabına hukuki tasarrufla bulunan bir vekil olarak iktidar ve yetki kullanmak suretiyle bir kamu görevi ifa etmektedir.
 - Ücret konusunda yasa ile konulmuş sınırlar vardır. (Av.K. Md 163-164)
 - Reklam yasağı vardır. (Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat unvanı ile akademik unvanlarından başka sıfat kullanmaları yasaktır.) (Av.K. Md 55)
- **Meslek Tekeli:** "Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir." (Av.K. Md 35)
- **Avukat Bağımsızlığı:**
 - **Avukatın devletten bağımsızlığı:** Avukatın devletten gelecek talimat etki ve kontrollerin dışında bulunması, mesleğe kabulde serbestlik, yerleşme özgürlüğü, faaliyet alanı serbestliği (serbest etki alanı) ile savcı ve yargıçlar karşısındaki bağımsızlık
 - Savunma avukatı Savcı ile karşılıklı eşit haklara sahiptir (*Silahların Eşitliği İlkesi*).
 - Görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı avukat hakkında dava açılması Adalet Bakanlığı'nın iznine tabiidir. Bu idari karara karşı *yürütmenin durdurulması* istenebilir.
 - Mesleğini icra ederken avukat hiçbir makam ve merciden talimat alamaz
 - **Avukat-Müvekkil ilişkisinde Bağımsızlık:** Vekil konumundaki avukatın iradesi müvekkilin iradesi ile sınırlıdır ancak avukat gerçeğin ortaya çıkmasını engellemek için suç delillerini yok eden, gizleyen, değiştiren ve bozan bir kişi konumuna giremez.
 - Avukat vekâlet işlerini kabul edip etmemek konusunda serbesttir ve her zaman vekâletten çekilebilir.
 - **Avukatın Toplumdan Bağımsızlığı:** Avukatlığın ifası sırasında toplumsal baskılardan ve manipülasyonlardan (hileli yönlendirmelerden) korunması

İddia ve Savunma Dokunulmazlığı: Yargı mercileri ve idari makamlar nezdinde yapılan yazılı ve sözlü başvuru, iddia ve savunmalar kapsamında avukatın kişilerle ilgili olarak somut isnatlarda ya da olumsuz değerlendirmelerde bulunması halinde avukata ceza verilmez.

ÜNİTE 2: Avukatlık Mesleği Hakkında Genel Bilgiler

Avukatlık Mesleğine Kabul İçin Aranılan Olumlu Şartlar

- Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olmak

- Türk Hukuk Fakültelerinin Birinden Mezun Olmak
- Staj Bitim Belgesi Almış Olmak
- Levhasına Yazıldığı Baro Sınırlarında İkametgahı Bulunmak

Avukatlık Mesleğine Kabul İçin Aranılan Olumsuz Şartlar (Av.K. Md 5)

- Kast ile işlenen (ceza: **2+ YIL** ise) veya Avukatlık Kanunu'yla belirlenen suçlardan mahkûmiyet almamak
 - Zimmet, hırsızlık, irtikâp, rüşvet, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, kaçakçılık, edimin ifasına fesat karıştırma, hakim, memur veya avukat niteliğini kaybetmek,
- Avukatlık mesleğine yaraşmayacak tutum ve davranışları çevresinde bilinmiş olmak
- Avukatlık mesleği ile birleşemeyen bir işle uğraşmak
 - **Avukatlık Mesleğiyle BİRLEŞMEYEN İşler: (Av.K. Md 11)** Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta üretörlüğü, tacirlik ve esnaflık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş
 - **Avukatlık Mesleğiyle BİRLEŞEN İşler: (Av.K. Md 12)**
- Avukat olmak için mahkeme kararı ile kısıtlanmamış olmak
- İflas etmiş olmak ve itibarı iade edilmiş olsa da taksiratlı ve hileli müflis olmak
- Hakkında aciz vesikası verilmiş olup da bunun kaldırılmamış bulunması
- Avukatlığa sürekli olarak gereği gibi yapmaya engel vücut veya akılca malul olmak

Avukatlık Sözleşmesi

- Şekle bağlı olmayıp, avukatlık sözleşmesinin hukuki yardımı ve meblağı kapsamı yeterlidir. (Av.K. Md 163-1)
- Sözleşmenin Sona Ermesi: (Sözleşmenin sona ermesi genellikle vekilliği sona erdirmez.)
 - Sözleşme konusu işin ifa edilmesi
 - Sözleşmenin süresinin dolması
 - İradi açıklama
 - Avukatın vekillikten çekilmesi
 - Müvekkilin avukatı azletmesi
 - Avukatın ya da müvekkilin mahkeme kararıyla ehliyetini yitirmesi
 - Avukatın, avukatlık sıfatını yitirmesi

ÜNİTE 3: Avukatın Hak ve Yetkileri

AVUKAT-MÜVEKKİL İLİŞKİSİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

- İvazlı bir sözleşme ilişkisidir.
- Avukat müvekkilden bağımsızdır. Ancak vekil eden, avukatın faaliyetlerini haklı talepleriyle yönlendirebilir.
- Vekalet ilişkisi, avukatın gününün tümünü veya belli bir bölümünü müvekkiline hasretmesini gerektirmez. Aksi takdirde bu bir vekalet değil hizmet sözleşmesi olur.
- Avukat müvekkile belli bir sonucun elde edileceğini taahhüt edemez. (davanın sonucuna katılma yasağı -quota litis-) (Av.K. Md 164)

AVUKATIN VEKÂLET İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN HAKLARI

- **Ücret Hakkı** (Üst Sınır: Dava veya hüküm olunan şeyin değerinin %25'i)
- **Avukatın Ücret Alacağına İlişkin Hapis ve Rüçhan Hakkı**
 - Hapis Hakkı: (avukatın ücret alacağının vadesi gelmiş olması halinde)
 - Rüçhan Hakkı: müvekkil adına ücrete tabi iş yapan hak sahibi avukatlar tarafından yapılan ilk başvuru tarihine göre yapılan sıralama uyarınca

- **Sulh, Azil ve İstifa Hallerinde Avukatlık Ücreti**
 - Her iki taraf ve iş sahibinin her biri avukatın ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılır.
 - Üstlendiği işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat, hiçbir ücret isteyemeyeceği gibi peşin aldığı ücreti de iade etmek zorundadır.
 - Avukatın azli halinde (avukatın kusuru yoksa), vekil eden avukatlık ücretinin tamamını ödemelidir. **(Av.K. Md 174)**
 - Avukatın keyfi olarak istifa halinde, müvekkilinin müspet zararının tümünü ödemekle yükümlüdür.
 - Azil haklı sebeple gerçekleşmiş ise davanın kazanılan bölümü için değer %10-20'si
 - İlk avukatın muvafakati ile işin başka avukatlar tarafından yürütülmesi halinde, iş sahibi bu sebeple, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz **(Av.K. Md 164)**
- **Davadan Feragat, Davayı Kabul Hallerinde Yargılama Gideri Niteliğindeki Avukatlık Ücreti**
 - Davacının davadan feragati halinde vekâlet ücreti (delillerin toplanmasına ilişkin ara karardan önce ise yarı ücret) davalının avukatına aittir.
 - Davayı kabul eden davalı, davacı avukatına vekalet ücreti öder.
- **Adli Yardıma İlişkin Hükümler ile Ceza Muhakemeleri Kanunu Çerçevesinde Görevlendirilen Avukatın Ücreti**
 - (HMK Md 340) kapsamında adli yardım kararı ile atanan avukat için, yargılama giderleri ve vekalet ücreti hazineden ödenir.
 - Adli yardım alanın maddi bir yarar elde etmesi halinde, avukata ödenen para ile elde edilecek maddi yararın %5'ini baroya ödeyeceğine; adli yardım isteminin haksız olduğunun sonradan anlaşılması halinde, görevlendirilen avukata ödenen ücretin **iki katı ve yapılmış masrafları yasal faizleri ile** geri vereceğine ilişkin bir taahhütname alınır.
- **Ücret Alacağıın Tahsili**
 - Avukat üzerine aldığı işi sonuna kadar takiple yükümlü olduğundan ücret alınmadığından bahisle sorumluluğunun da başlamayacağını kabul mümkün değildir. Ancak Avukatlık anlaşmasına göre avukata **peşin olarak ödenmesi gereken bir ücret** ödenmemiş ise, avukat işe başlamaya zorlanamaz. **(Av.K. Md 174)**
 - Temyiz ve kara düzeltme dahil düzenlenen layiha ve yaptığı işlemler için avukat ilave bir ücret alamaz. Ancak icra takipleri ile Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Sayıştay'da temyizen ve Bölge İdare Mahkemelerinde itirazın görüşülen işlerin duruşmaları ise ayrı ücret gerektirir
 - Azlin geçerliliği için avukata ulaşması gereklidir.
 - Azil hakkı bozucu yenilik doğuran bir haktır.
 - Avukat ücretsiz dava aldığında, bunu bağlı olduğu baronun yönetim kuruluna bildirmek zorundadır
 - Ücret uyuşmazlıklarında **yetkili mahkeme**, uyuşmazlığın çıkmasına sebep olan davanın görüldüğü mahkemedir. **Görevli mahkeme** ise dava konusunun değerine bakılmaksızın asıl davaya bakan mahkeme olacaktır.
 - Avukatın müvekkiline karşı dava açabilmesi için, asıl davanın sonuçlanmış ve hükmün kesinleşmiş olması şart değildir.
- **Yargılama Gideri Niteliğindeki Vekâlet Ücreti**
 - Vekalet ücreti için vekilin müvekkiline yazılı ya da sözlü hukuki yardımda bulunmuş olması şarttır. (Duruşma dosyasına vekaletnamenin konulması yeterli değildir)Yargı mercilerince taraflara yükletilecek vekalet ücreti, tarifenin 3 KATI'ndan fazla olamaz. **(Av.K. Md 169)** Bu hesaplama, avukat ile müvekkil arasındaki sözleşmede yazılı tutar dikkate alınmaz.

Avans ve Masraf Talep Hakkı

Avans: Avans, henüz gerçekleşmemiş veya henüz vadesi gelmemiş müstakbel giderlere (*yolculuk giderleri gibi*) ilişkin olarak avukata yapılan peşin ödeme (**Av.K. Md 173**)

- Avukat birden fazla kişiden oluşan topluluğu temsil ediyorsa, her kişi, kendi payı oranında avans yükümlülüğünü ödemekle sorumludur.
- Vekâlet Görevini Yerine Getirme Dolayısıyla Uğramış Olduğu Zarar ve Ziyanın Giderilmesine ilişkin 5 YIL zaman aşımı süresi vardır (**BK Md 147/5**)

AVUKATIN STATÜSÜNDEN KAYNAKLANAN YETKİLERİ

- **Dosya Evrakını Tetkik Yetkisi** (**Av.K. Md 46/2, CMK Md 153, HMK Md. 161, 77**)
 - Dosya inceleme gerekçesiyle mahkeme veyahut mahkeme kaleminden dışarı çıkarılamaz.
 - Kural olarak vekilin dosyayı incelememiş olmasından ötürü yargılama ertelenmez. (**HMK Md. 77/4**)
 - Belgelerden örnek alınması vekâletname ibrazına bağlıdır.
 - İddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren, müdafinin evrak tetkik yetkisi mutlak (sınırsız) bir yetkidir (*Savcı bunu kısıtlama talebinde bulunamaz, ancak Soruşturmanın amacını tehlikeye düşürecek ise Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine Sulh Ceza Hakimince kısıtlanabilir*).
- **Hazır Bulunma Yetkisi**
 - İfadesi alınırken veya sorguya çekilirken şüphelinin ya da sanığın avukatının yanında bulunması ve avukatından hukuki yardım alması engellenemez. (**CMK Md 91/6 ve 101/3**)
- **Görüşme Yetkisi**
 - Müdafii vekâletname aranmaksızın şüpheli ve sanıkla konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda her zaman için görüşmek yetkisine sahiptir. (**CMK Md 154**)
 - Savunmaya ilişkin oldukları ceza infaz kurumlarına giren avukatlarca yazılı olarak bildirilmiş olan belge ve dosyalar ceza infaz kurumları yetkilileri tarafından incelemeye tabi tutulmayacaktır.
 - Görüşmeler süre ve sayı yönünden sınırlandırılmaz.
- **Yazışma Yetkisi**
 - Sanık ve müdafii arasındaki mektup ve elektronik haberleşme mesajları gizli olup, açılmaz ve kontrol edilemez ve denetlenemez. (**CMK Md 154**)
- **Soru Sorma Yetkisi**
 - Ceza yargılamasında, müdafii, tanık ve bilirkişilere duruşma disiplini uygun olarak doğrudan soru yöneltebilir.
- **Örnek Çıkarma ve Onaylama Yetkisi**
 - Avukat, vekil edenin kendisine verdiği vekâletnamenin örneğini çıkararak onaylayabilir.
 - Aksi belirtilmedikçe, avukatlar aslı kendilerinde bulunan her türlü kâğıt ve belgelerin örneklerini onaylayarak, yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler. (**Av.K. Md 56**)
- **Tebliğat Yapma Yetkisi**
 - ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı merciiinin tebliğat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kâğıt ve belge tebliğ edebilirler.
- **Duruşmayı Terk Etme Yetkisi**
 - Kural olarak avukatın duruşmayı terk etme yetkisi yoktur. Ancak meslek onurunun korunması ve kişisel sebepler zorunlu kılmışsa, akabinde hemen barosuna bilgi vermek kaydıyla avukat duruşmayı terk edebilir.
- **Kanun Yoluna Başvuru Yetkisi**
- **Sır Saklama Yetkisi** (**Av.K. Md 36**)
- **İddia ve Savunma Dokunulmazlığı**
 - Yargı mercileri veya idari makamlar nezdinde yapılan yazılı veya sözlü başvuru, iddia ve savunmalar kapsamında, avukatın kişilerle ilgili olarak somut isnatlarda ya da olumsuz değerlendirmelerde bulunması halinde, avukata ceza verilmez.

- **Uzlaştırma Yetkisi**
 - Avukatlar kendilerine intikal eden dava ve işlerde, müvekkilleriyle karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilir. Uzlaşma sağlanması ve tutanağın düzenlenmesi halinde her iki tarafın da avukatla temsil edilmesi zorunludur.

ÜNİTE 4: Avukatın Yükümlülükleri

AVUKAT-MÜVEKKİL İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

Aydınlatma Yükümlülüğü: Müvekkilinin (kültür düzeyine, hukuki bilgisizliğine göre) konuya ilişkin gerekli bilgiye sahip kılınması

Sadakat Yükümlülüğü: Avukat gerek vekil edenini temsil ederken gerekse de ona hukuki danışmanlık yaparken (bağımsız biçimde ve kişisel menfaatleri dikkate almadan) doğru, emin, amaca en uygun ve kapsamlı şekilde onu bilgilendirmesi ve temsil etmesi

- Bu yükümlülük, vekâlet görevi bittikten sonra devam eder.
- Gereker:
 - Uygunsuz işlerin reddi zorunluluğu,
 - Çatışan menfaatleri temsil etmekten kaçınma yükümlülüğü,
 - Taraf değiştirmekten kaçınma yükümlülüğü (taraf değiştirme yasağı).

Edimini Özenle İfa Yükümlülüğü: (Av.K. Md 34)

- Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde:
 - Bundan kaynaklı menfaatlerinin boşa çıkmasından doğan vekil eden zararının avukat tarafından tazmini gerekir.
 - Hem hukuki yaptırım (maddi-manevi tazminat) hem disiplin yaptırımı gündeme gelir.
 - Bu konuda ispat yükü vekil edene düşer

Edimini Şahsen Yerine Getirme Yükümlülüğü: Avukat, kural olarak üstlendiği işi bizzat yapmakla yükümlüdür.

- Vekaletname ile avukat başkasını tevkile yetkili kılınmış ise,
 - Tevkil edilen avukat, bağımsız olarak hareket eder (vekâlet işini yürütürken tevkil eden avukattan emir ve talimat almaz.)
 - Tevkil eden ve edilen avukat kusurlardan ve meydana getirdiği zararlardan müteselsilen sorumludur. Ancak hizmet sözleşmesi ile çalıştırdığı hukukçular yardımcı kişi konumunda olduklarından BK Md 100 kapsamında sorumluluk doğar.
TBK Md 100: "Borçlu, faiz veya giderleri ödemede gecikmemiş ise, kısmen yaptığı ödemeyi ana borçtan düşme hakkına sahiptir. Aksine anlaşma yapılamaz. Alacaklı, alacağın bir kısmı için kefalet, rehin veya başka bir güvence almış ise, borçlu kısmen yaptığı ödemeyi, güvence altına alınan veya güvencesi daha iyi olan kısma mahsup etme hakkına sahip değildir. "

>> **Tevkil:** Birisini kendisine vekil etme

Vekâletten Uygun Olmayan Zamanda Çekilmekten Kaçınma Yükümlülüğü: Avukat kural olarak üstlendiği işi sonuna kadar takip etmek zorundadır. Ancak, güvenin sarsılması durumunda bir gerekçe göstermeden avukat vekaletten çekilebilir veya vekil eden avukatı azledebilir. Bununla birlikte,

avukatın vekâletten çekilmesi, vekil edenin menfaatlerini bizzat korumasına veya bir başkasını vekil tayin etmesine olanak tanıyacak bir zamanda olmalıdır.

- Avukat işten çekilirse:
 - Bunu vekile tebliğ ettikten itibaren **15 GÜN** daha vekalet görevi devam eder.
 - Bu hususu ilgili mahkemeye bildirmek zorundadır.

Vekil Edenin Talepleri Dairesinde Vekâlet Görevini Yürütme Yükümlülüğü:

Vekil Eden Menfaatlerini Koruma ve Savunmada En Güvenilir Usulün İzlenmesi Yükümlülüğü:

Vekil Edenine Yol Gösterme ve Tavsiyede Bulunma Yükümlülüğü :

- Gereker:
 - Dava Rizikosuna Dikkat Çekme Yükümlülüğü
 - Masraf Rizikosuna Dikkat Çekme Yükümlülüğü
 - Avukatın Yargısal Nitelikte Olmayan Faaliyetine İlişkin İstişare Yükümlülüğü
 - Sulh Olunması Sırasında Avukata Düşen Dikkat Çekme Yükümlülüğü

Üstlendiği Her İş İçin Dosya Tutma Yükümlülüğü : (Av.K. Md 52 ve 53)

Av.K. Md 52 – "Avukat, üzerine aldığı her iş yahut yazılı mütalasına baş vurulan her husus hakkında düzenli dosya tutmak zorundadır1

Av.K. Md 53 – "Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır."

Elinde Bulundurduğu Dava Evrakı ile İlgili Yükümlülükleri: (Av.K. Md 39)

Av.K. Md 39 – "Avukat, kendisine tevdi olunan evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki, evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer. Avukat, ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe, elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir."

- **Evrakı Saklama Yükümlülüğü: (Av.K. Md 39)**
- **Evrakın Vekil Edence İncelenmesine Katlanma Yükümlülüğü**

Hesap Verme Yükümlülüğü (Avukatlık Meslek Kuralları Md 43)

"Vekil eden adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin vekil edene duyurulur ve verilir. Vekil eden ile ilgili bir hesap varsa, uygun sürelerde durum yazıyla bildirilir"

- Bu yükümlülük ayrıca sadakat ve özen yükümlülüğünün alt gereğidir.

Sır Saklama Yükümlülüğü (Av.K. Md 36)

Av.K. Md 36 – Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse ,Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır.

- Bu yükümlülük, vekâlet görevi son bulduktan sonra da devam eder.
- Meslek sırrından söz edebilmek için, sırrın öğrenilmesi ile mesleki faaliyet arasında bir nedensellik bağı bulunması gerekir.
- Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde:
 - Bundan kaynaklı vekil edenin uğrayacağı maddi/manevi zararda avukatın hukuki sorumluluğu bulunur
- Avukatın meslek sırrı ile bağlılıktan kurtulabilmesini sağlayan haller:
 - Vekil edenin Rızası

- İztırar Hali (Avukatın taammüden işlenen ağır suçlar konusunda bilgi sahibi olması halinde bunu açıklaması gerektiği)

Avukatın Özel Hukuka Dayanan Tazminat İstemi, Ceza Hukukuna Dayanan Yaptırım veya Meslek Hukukuna Özgü Disiplin Cezası Tehdidi Altında Bulunması Hali:

AVUKAT-MAHKEME İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

- Gerçeğin Bulunmasına Katkı Sağlama Yükümlülüğü
- Teklif Olunan Bir İş Haksız veya Yolsuz Bulduğunda Red Yükümlülüğü
- Davayı Sürüncemede Bırakmaktan Kaçınma Yükümlülüğü: *Avukat davaya ilişkin usulü işlemler ile ilgili yargılamayı yavaşlatamaz. Aksi halde HMK gereğince celse cezası ile cezalandırılır.*
- Tanıklarla Temasa Geçmek ve Onları Etkilemekten Kaçınma Yükümlülüğü

AVUKATIN YARGILAMA MERCİLERİ VE RESMİ MAKAMLARLA İLİŞKİLERİNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Hakim ve savcılarla ilişkilerinde, avukat, hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorundadır. Bu ilişkilerde karşılıklı saygı esastır. *(Avukatlık Meslek Kuralları: Md 17)*

AVUKATLIK STATÜSÜNDEN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

- Büro edinmek
- Baro levhasına yazılmak
- Baro keseneklerini ödemek
- Baronun olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına katılmak
- Baro organlarında almış olduğu görevleri yerine getirmek
- CMK Md. 150 gereğince görevlendirildiği işleri görmek
- Baro levhasında yazılı bürosundan başka yerlerde, mahkeme salonlarında veya adliye binası içinde başka bir yerde iş sahipleri ile hukuki danışma ve iş kabulü amacı ile bir araya gelmekten kaçınmak
- Hakim veya Cumhuriyet Savcısının eşi, sebep veya nesep itibarıyla usul ve furuğundan veya 2. dereceye kadar hısımlarından ise, davada avukatlık etmekten kaçınmak
- Meslekle bağdaşmayan nitelikte bir başka işi yapmaktan kaçınmak;
- TBB ve baro organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendiklerini açıklamaktan kaçınmak
- Çıkar karşılığı iş temin etmek
- Çekişmeli hakları edinmek veya bunların edinilmesine aracılık etmek
- İş temin etmek için reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmak
- Özellikle tabelalarında ve basılı kâğıtlarında avukat unvanı ve akademik unvanları dışında bir sıfat kullanmaktan kaçınmak

ÜNİTE 5: Avukatlık Meslek Kuralları

Sorumluluk Reddi: Bu dokümanda yer alan bilgiler 2019-2020 Eğitim Döneminde AÖF E-Kampüs'te yayımlanan ders materyalleri, ilgili eğitim videoları, ilgili mevzuat ve Canlı Ders videolarındaki anlatımlardan hazırlanmıştır. Dokümandaki bilgilerde yer alan olası hata ve eksikliklerden sorumluluk kabul edilmemektedir. Adalet programı sınavlarına hazırlanmada temel kaynak olarak Anadolu Üniversitesi e-Kampüs sisteminde yer alan ders materyalleri esas alınmalıdır.

Bu dokümanın en güncel şekli, ücretsiz olarak <http://afyonluoglu.org/aof-ders-notlari/> adresinden indirilebilir.

Dokümandan alıntı yapılması halinde kaynak gösterilmesi zorunludur.

Başka bir yerde yayımlanması, orijinal şekli üzerinde ekleme ve kesinti yapmamak kaydı ile izne tabi değildir.

Son Güncelleme Tarihi: 05.09.2019